

Laura Zendzianowsky,
Vojko Vučković

Zaposlitvene možnosti kineziologov

Izvleček

Raziskali smo trende zaposlovanja kineziologov v Sloveniji in drugih državah Evropske unije. Želeli smo ugotoviti, kakšna je prihodnost poklica kineziologa in kam se je kot kineziolog glede na trende smiselno usmeriti.

Za pridobivanje podatkov smo uporabili podatkovni zbirki ScienceDirect in Google Učenjak. Opravili pa smo tudi pogovor z Julianom Berrimanom, direktorjem Komisije za poklicne standarde (Professional Standards Committee) pri krovni evropski neprofitni organizaciji s področja fitnesa EuropeActive.

Ugotovili smo, da na področju zaposlovanja kineziologov v Sloveniji trenutno prevladuje negativen trend. Na Zavodu RS za zaposlovanje je bilo leta 2021 prijavljenih le 11 delovnih mest za poklic kineziologa. Večina kineziologov je prisiljena iskati zaposlitev v zasebnem sektorju, nekateri pa si posel ustvarijo sami. Po podatkih ameriškega urada za statistiko trga dela (Bureau of Labor Statistics) se bodo možnosti zaposlitve kineziologov med letoma 2020 in 2030 povečale za kar 13 odstotkov. Rast zaposlitvenih možnosti kineziologov bo hitrejša kot pri večini drugih poklicev. K temu bodo gotovo pripomogli vključevanje kineziologov v zdravstveni sistem, vse večja ozaveščenost o pozitivnih učinkih vadbe ter sodelovanje vlad in zavarovalnic pri promoviranju zdravega življenjskega sloga. V smeri skrbi za zdravje se je začela pomikati celotna fitnes industrija, kar pa se bo izrazilo tudi v večjem povpraševanju po izobraženem kadru, med katerega brez dvoma spadajo tudi kineziologi.

Ključne besede: kineziolog, zaposljivost, trendi.

Employment opportunities for kinesiologists

Abstract

We researched the employment trends of kinesiologists in Slovenia and in other countries of the European Union. We wanted to find out what the future of the kinesiologist profession is and where it makes sense to focus as a kinesiologist based on trends. We used the ScienceDirect and Google Scholar datasets for data acquisition. We also had an interview with Julian Berriman, director of the Professional Standards Committee.

We found that a negative trend currently prevails in the field of employment of kinesiologists in Slovenia. In 2021 eleven jobs for the profession of kinesiologist were registered at the Institute of the Republic of Slovenia. Most kinesiologists are forced to look for employment in the private sector, and some have started their own business. Projections from the Bureau of Labor Statistics show that the employment possibilities of kinesiologists will increase by 13% between 2020 and 2030. The employment opportunities of kinesiologists will grow faster than for most other professions. The inclusion of kinesiologists in the health care system, the growing awareness of the positive effects of exercise and the involvement of governments and insurance companies in the promotion of a healthy lifestyle will certainly contribute to this. The entire fitness industry has also started to move in the direction of health care, which will also be reflected in the greater demand for educated staff, which undoubtedly includes kinesiologists.

Keywords: kinesiologist, employability, trends.

■ Kineziologija

Karierni svetovalci predvidevajo, da bodo mladi diplomanti zamenjali službo vsaj štirikrat v karieri (Shril, 2012). Enako velja za kineziologe, za katere se odpirajo nove poslovne priložnosti tako v tujini kot v Sloveniji.

Kineziologija je veda o gibanju, ki proučuje športno telesno aktivnost in njen učinek na gibalno učinkovitost, zmogljivost in zdravje (Hadžić in Šarabon, 2018). Kineziologija danes ponuja mnogo različnih možnosti za zaposlitev. Danes so namreč športni menedžment, trenerstvo v športu in vadbenih centrih ter postrehabilitacija le nekatere izmed številnih priložnosti, ki jih omogoča izobrazba na področju kineziologije (Shril, 2012). Tudi Korošec (2016) navaja, da kineziologov širok nabor znanj in razumevanje človeškega telesa, gibalno-športne aktivnosti in gibanja ter njihovih medsebojnih vplivov omogoča delovanje na mnogo različnih področjih.

Glede na pridobljene kompetence, navedene na spletnih straneh Fakultete za vede o zdravju in Fakultete za šport, se lahko diplomirani kineziolog zaposli v zdravstvenih domovih ali centrih za krepitev zdravja, kjer posameznikom pomaga pri spremembah življenjskega sloga (npr. izguba telesne mase, povečanje telesne aktivnosti). Možnost zaposlitve je tudi v domovih za starejše, kjer s starostniki izvaja vadbo za izboljšanje trenutnega stanja in/ali upočasnjevanje staranja. Prav tako lahko kineziolog poišče zaposlitev v raziskovalnih ustanovah, vadbenih centrih ali športni ekipi. Sodeluje lahko tudi s fizioterapevti v procesih rehabilitacije ter načrtuje in izvaja programe po končani fizioterapevtski obravnavi (postrehabilitacija) ali preventivne programe.

Izobraževanje in usposabljanje

Danes se kineziologi na trgu spopadajo s konkurenco posameznikov, ki so opravili usposabljanje, na primer za osebnega trenerja, specialista za športno zmogljivost in specialista za postrehabilitacijo. Tečaje usposabljanja ponujajo organizacije, kot so AFP (Association of fitness professionals), IFPA (International Fitness Professionals Association), European personal training institute, FAE (Fitness Academy Europe) in druge.

Kovač in Jurak (2021) pri tem opozarjata, da je med programi usposabljanja in izobra-

ževanja mogoče opaziti ogromne razlike. Te se pojavijo že v izhodiščih za oblikovanje programa, vpisnih pogojih in pogojih za izvajalce oz. predavatelje. Velike razlike je mogoče opaziti tudi v dolžini trajanja programov, obsegu predelane snovi in posledično v kompetencah, ki jih posameznik med usposabljanjem oz. izobraževanjem pridobi. Na primer, prva stopnja strokovnega izobraževanja traja 5400 ur in druga stopnja 3600 ur. Zaključek programov izobraževanja na prvi stopnji zahteva, da študent opravi vse predpisane obveznosti v obsegu 180 ECTS, na drugi stopnji pa obvezne vsebine, ki obsegajo 120 ECTS. Če primerjamo izobraževalni program z usposabljanjem, lahko hitro opazimo veliko razliko v številu ur. Za prvo stopnjo usposabljanja je potrebnih od 80 do 160 ur, za drugo stopnjo najmanj 100 in največ 650 ur. Zaključek usposabljanja predstavlja izpit, ki je lahko pisni ali ustni. To pomeni, da posameznik pri usposabljanju prve stopnje za razumevanje osnov gibanja človeka porabi najmanj 5 ur. V teh urah naj bi spoznal gibalne sposobnosti, fizikalne zakonitosti gibanja ter osnove gibalnega nadzora in učenja. Študent prvostopenjskega programa za pridobitev enakih kompetenc poslušaja predmete, ki skupaj obsegajo 225 ur, poleg tega pa določeno znanje pridobi tudi pri drugih predmetih. V tem primeru lahko opazimo velike razlike v vsebini in kompetencah. Poleg tega programi usposabljanja ne vključujejo dveh pomembnih sklopov, kot so pedagoške vsebine in vsebine, povezane z varnostjo (Kovač in Jurak, 2021).

Kineziologu program izobraževanja ponuja širok nabor vsebin, zaradi katerih lahko posameznika obravnava bolj celostno. Ob načrtovanju, izvajanju in evalviranju vadbenih enot zna pri posamezniku prepoznati morebitne nepravilne gibalne vzorce, ugotoviti njihov vzrok in jih odpraviti. Prav tako se v programih izobraževanja obravnavajo tematike dela z ljudmi v vseh življenjskih obdobjih in ravnanja s posamezniki s posebnimi potrebami. To kineziologom omogoča delo z nekoliko širšim spektrom ljudi. Razlike v kakovosti programov so očitne, pa vendar se vse prepogosto dogaja, da kupci na trgu, včasih pa celo delodajalci v zasebnem sektorju, tega ne znajo razlikovati.

Delovna mesta

Leta 2019 je bilo na spletni strani Zavoda RS za zaposlovanje (ZRSZ) prijavljenih 14 delovnih mest za poklic kineziologa, leto pozneje pa 10. Leta 2021 je bilo prijavljenih 11

delovnih mest, od tega štiri v Mariboru, tri v Ljubljani, dve v Kopru ter po eno v Kranju in Sevnici. Od teh je bilo 7 delovnih razmerij sklenjenih za nedoločen čas, pri 7 sklenjenih razmerjih so bile zahtevane delovne izkušnje, pogosto pa so bila zahtevana tudi računalniška znanja in znanje tujih jezikov.

Pri tem je treba upoštevati, da so prikazane samo objave za prosta delovna mesta tistih delodajalcev, ki želijo objavo na spletni strani ZRSZ, oz. tistih delodajalcev, ki morajo po zakonu prosto delovno mesto objaviti pri zavodu. Na podlagi teh podatkov lahko povzamemo, da trenutno v javni upravi delovnih mest za kineziologe ni veliko.

Področja dela kineziologa

Kineziologi danes delajo v športu in zdravstvu, zaradi malo razpisanih delovnih mest pa se številni odločijo za samostojno podjetniško pot.

Kot navajata Kovač in Jurak (2021), morajo biti na področju športa v Sloveniji vsi strokovni delavci vpisani v razvid pristojnega ministrstva. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS je izdalo odločbi, ki dajeta diplomantom kineziologije na Fakulteti za šport in Fakulteti za vede o zdravju kompetence za strokovno izobraženega delavca v športu. Kineziolog lahko tako dela v vseh pojavnih oblikah športa, ki jih določa Zakon o športu (ZŠpo-1).

Kineziolog se v zdravstvu lahko zaposli v zdravstvenih domovih, zdraviliščih, centrih za krepitev zdravja, domovih za starejše in v programih postrehabilitacije. Kot navajajo Haskell idr. (2007), redna telesna aktivnost izboljšuje bolezenska stanja, kot so bolezn srca in ožilja, osteoporoza, bolezn življenjskega sloga. Prav tako obstajajo prepričljivi dokazi, da redna gibalno-športna aktivnost zmanjšuje možnost pojava možganske kapi in nekaterih vrst raka ter izboljšuje kognitivno funkcijo. Zaradi vse večjega zavedanja o pozitivnih učinkih gibalno-športne aktivnosti se krepijo tudi mednarodne organizacije za promoviranje gibanja, ena izmed njih je tudi EuropeActive. Ob tem pa se odpirajo tudi nove zaposlitvene priložnosti in nova delovna mesta.

V Kanadi je kineziolog že priznan kot zdravstveni delavec, kjer Kineziološko združenje New Brunswicka (2021) poudarja pomen kineziologa kot člana interdisciplinarnega zdravstvenega tima. Kot navajajo, so pri celostni obravnavi posameznika kineziologovo strokovno znanje in poznavanje človeškega gibanja in telesne dejavnosti ter

znanje o uporabi te kot primarnega sredstva za preprečevanje mišično-skeletnih stanj in kroničnih boleznih ključnega pomena za izboljšanje zdravstvenih stanj.

Medtem lahko zametke vključevanja kineziologa v zdravstveni sistem opazimo tudi v Sloveniji. V Zdravstvenem domu Črnomelj je od septembra 2016 do julija 2018 potekalo sodelovanje kineziologa z drugimi kadri na treh področjih. Kineziolog je sodeloval z Zdravstveno-vzgojnim centrom (danes Center za krepitev zdravja), s fizioterapevtsko službo omenjenega zdravstvenega doma po opravljeni fizioterapevtski obravnavi in z lokalno skupnostjo, v kateri je vodil individualno in skupinsko vadbo za posameznike z zmanjšano funkcionalno zmožnostjo (Spudič in Sašek, 2018). Rezultati projekta kažejo na veliko možnosti za kineziološko obravnavo in hkrati potrebo po njej.

Številni kineziologi se zaradi malo delovnih mest, ki so jim trenutno na voljo, podajo na samostojno podjetniško pot. Eva Peterneš in Nik Žujo s podjetjem Peach Booty Plan tako prodajata športne pripomočke ter tudi spletne vadbene programe. Petra Parovel v svoji spletni trgovini ponuja športna oblačila in pripomočke ter prehranske izdelke, pred kratkim pa je lansirala tudi svojo aplikacijo. V Ljubljani sta Nejc Šimenko in Jaka Plantan ustanovila športno kliniko za zdravljenje poškodb in telesno pripravo. To je le nekaj kineziologov, ki so do zdaj že spisal uspešno poslovno zgodbo.

Iz pridobljenih podatkov je razvidno, da se kineziologi v Sloveniji po končani izobrazbi lahko zaposlijo v športu in zdravstvu. Ker je v obeh sektorjih trenutno zelo malo delovnih mest za kineziologe, ti iščejo službe tudi v zasebnem sektorju, nekateri pa se odločijo za samostojno podjetniško pot.

Mednarodni podatki kažejo, da se celotna fitnes industrija pomika v smer zdravja. Sektor zdravja in fitnesa namreč raste, inovacije na tem področju pa so potencial za poslovne priložnosti. Tudi zavarovalnice in vlade naj bi pripomogle k promociji zdravega življenjskega sloga in s subvencijami poskušale zmanjšati neaktivnost prebivalstva. Tudi razvoj inovacij bo v vadbene centre pripeljal nove ciljne skupine. Naloga kineziologov kot usposobljenega kadra bo posameznikom zagotoviti varno in učinkovito vadbo, poleg tega pa tudi zanimivo izkušnjo, ki jih bo dodatno motivirala za vadbo.

Na trgu se kineziologi srečujejo s konkurenco, to so posamezniki, ki so opravili usposabljanja na področju osebnega trenerstva, športne zmogljivosti ali postrehabilitacije. S primerjavo programov se pokažejo ogromne razlike med enimi in drugimi. Vse te razlike namreč kažejo na to, da so izobraževalni programi kakovostnejši kot programi usposabljanja.

Na podlagi teh podatkov lahko sklepamo, da imajo kineziologi tudi v Sloveniji kljub temu, da se trenutno težko zaposlijo, pred sabo prihodnost, ki jim bo prinesla ogromno možnosti za delo. Ker se celotna industrija pomika v smer zdravja, bo vse več priložnosti prav na področju skrbi za zdravje, posebej pri delu s posamezniki z diagnosticiranimi kroničnimi boleznimi in s tistimi s čezmerno telesno težo.

Pomembno se nam zdi poudariti, da se učenje posameznika ne konča z zaključkom izobraževalnega programa ali programa usposabljanja. Pridobivanje znanja, učenje in razvijanje sposobnosti se nadaljuje vse življenje. Ne glede na izobrazbo in pridobljeno znanje zunaj izobraževalnega sistema pa je zaposljivost kineziologa vsekakor odvisna od njegovih znanj in veščin. Pomembne so tudi izkušnje in nastop, kako se posameznik predstavi delodajalcu. Poleg trdih veščin so za delo z ljudmi, kar večinoma obsega delo kineziologa, pomembne tudi mehke veščine. Med temi so še posebej pomembne komunikacijske sposobnosti – kineziolog mora znati dobro načrtovati vadbo, ob tem pa pri izvajanju vaj dati jasna in točna navodila, da jih važeči lahko razumejo. Ključnega pomena, posebej v zasebnem sektorju, pa so veščine trženja in prodaje. Pomembna je tudi samoiniciativnost, saj se morajo kineziologi trenutno boriti za svoja delovna mesta ali pa si delo ustvariti sami. Z ozaveščanjem javnosti o pomenu telesne dejavnosti pri vseh starostnih skupinah pa bo raslo tudi zavedanje javnosti o pomembnosti kineziologa kot poklica.

Trendi v Evropi

Deloitte je v okviru EHFMR izvedel (European Health & Fitness Forum Report) raziskavo, v katero so vključili predstavnike 200 vadbениh centrov in verig po vsej Evropi. Od teh jih je 36 odstotkov dejalo, da je težko zaposliti ustrezno osebje za delovno mesto trenerja v fitnesu, 14 odstotkov pa jih je trdilo, da je to zelo težko. Ko so kandidati zaposleni, delodajalci lahko obdržijo dve tretjini teh zaposlenih najmanj tri leta. Naj-

pomembnejše lastnosti, ki jih delodajalci pričakujejo od svojih zaposlenih, so komunikacijske veščine in spretnosti za pomoč strankam – 34 odstotkov delodajalcev pogosto ali skoraj vedno meni, da so na tem področju pri njihovih zaposlenih možnosti za izboljšave. V pogovoru, ki smo ga opravili z Julianom Berrimanom, direktorjem Komisije za poklicne standarde (Professional Standards Committee), smo izvedeli, da se vadbени centri v Evropi srečujejo s težavami pri zaposlovanju trenerjev (osebna komunikacija z Julianom Berrimanom, maj 2022). Pred koronskim zaprtjem je bilo namreč veliko kineziologov zaposlenih v vadbениh centrih. Po zaprtju pa se vadbени centri spopadajo s pomanjkanjem osebnih trenerjev, saj so se med zaprtjem zaradi pandemije covid-19 številni podali na samostojno pot. Začele so se pojavljati tudi vadbe v drugačnih okoljih, kot sta vadba na prostem in spletna vadba. Teh oblik vadbe pred pandemijo covid-19 nismo bili vajeni v takšnem obsegu.

Po navedbah Batrakoulisa (2019) sektor zdravja in fitnesa v Evropi sistematično raste, saj se je število članov v vadbениh centrih v zadnjih desetih letih povečalo kar za 72 odstotkov. Evropska fitnes industrija velja za živahen sektor, ki so ga oblikovale številne inovacije v minulih letih, ob tem pa kaže tudi velik potencial za poklicne priložnosti in poslovni razvoj. Kar 5 od 20 na lestvici najvišje uvrščenih fitnes trendov je usmerjenih v izboljševanje ali ohranjanje zdravstvenega stanja, dva trenda pa sta usmerjena v vadbo specifičnih populacij – to sta vadba za starostnike in otroke. Kot kažejo izsledki Batrakoulisove raziskave, kar 85 odstotkov evropskih delodajalcev verjame, da so veščine, ki so pomembne za zmanjševanje možnosti nastanka bolezni in promocijo zdravja, ključnega pomena za posameznike, ki delajo v fitnes industriji.

Po podatkih Ekonomskega raziskovalnega inštituta so povprečne plače kineziologov v Nemčiji 26 evrov na uro oziroma 54.119 evrov na leto (ERI, 2022). Za ZDA so te številke podobne; na več kot 3000 ACE (American Council on Exercise) so v letih 2010 in 2013 analizirali 3000 profesionalcev, ki delajo v panogi zdravja in fitnesa. Povprečna plača je bila 52.000 ameriških dolarjev na leto oziroma 26 dolarjev na uro. Tudi IHRSA je dobila podobne rezultate za ZDA, in sicer navadni trenerji zaslužijo v povprečju 28 dolarjev na uro, trenerji, usmerjeni v neko nišo, pa tudi do 33 dolarjev na uro. V Sloveniji je bila podobna raziskava opravljena

na kongresu FZS junija 2022, na katerem so bili večinoma (vendar ne le) kineziologi, ki opravljajo delo različnih trenerjev, vaditeljev vadb, prehranskih svetovalcev ... Več kot 50 % jih zasluži 20 evrov na uro ali manj (Vučković in Spreizer, še neobjavljeno delo).

Vadba za zdravje, ki je namenjena določeni populaciji, otroci s prekomerno telesno težo ali posamezniki s diagnosticiranimi kroničnimi boleznimi so lahko privlačna področja za strokovni razvoj in poslovanje. Ker je več kot eden od treh na lestvici iz raziskave najvišje uvrščenih fitnes trendov povezan s področjem vadbe za ohranjanje ali izboljševanje zdravstvenega stanja, je to pomemben kazalnik stanja fitnes industrije Evrope v prihodnosti. Podatki kažejo, da je tovrstna vadba lahko del spreminjajočega se okolja v fitnes industriji in da lahko vpliva na trenutno stanje javnega zdravja (Batrakoulis, 2019).

Prav tako kar 85 odstotkov evropskih delodajalcev verjame, da so večšine, ki so pomembne za zmanjševanje možnosti nastanka bolezni in promocijo zdravja, ključnega pomena za posameznike, ki delajo v fitnes industriji. Ob tem poudarjajo pomembno vlogo trenerjev pri oblikovanju zdravega življenjskega sloga in spreminjanju življenjskih navad posameznikov. Poudarjajo tudi poseben pomen usposabljanja za vodenje vadbenih enot populacij s posebnimi potrebami (Batrakoulis, 2019). Julian Berriman je mnenja, da se programi, ki imajo certifikat Komisije za poklicne standarde (Professional Standards Committee), čedalje bolj pomikajo proti ohranjanju ali izboljševanju zdravstvenega stanja.

Rutgers (2020) navaja, da naj bi se do leta 2030 v Evropi število članov vadbenih centrov povečalo na 100 milijonov, k temu pa naj bi pripomoglo tudi sodelovanje zavarovalnic, ki bodo promovirale in subvencionirale članstvo v vadbenih centrih. K rasti naj bi pripomogle tudi vlade s promocijo aktivnega življenjskega sloga z namenom preventivnega ukrepanja.

Kot poudarja Batrakoulis (2019), kar 91 odstotkov evropskih delodajalcev meni, da bi bili posebni poslovni koncepti, kot so mikrotelovadnice, butični studii in visokotehnološke telovadnice, najprivlačnejše možnosti za fitnes v prihodnosti, saj bi strankam zagotovile zanimivo izkušnjo. Poleg tega je mogoče opaziti vse večjo potrebo po strokovnjakih, ki so usposobljeni za delo s strankami s kroničnimi boleznimi. Kot kaže, bo novo obdobje fitnes industrije

povezano z vadbo za zdravje. Z razvojem tega trenda bi se lahko spopadli s svetovno razširjenostjo neaktivnosti in debelosti, saj trenutno pri skoraj 50 odstotkih populacije prevladuje sedeči način življenja, več kot 60 odstotkov populacije pa ima prekomerno telesno težo.

Digitalizacija

Danes je digitalizacija neizogibna na vseh področjih življenja in nič drugače ni na področju gibalno-športne aktivnosti. Digitalizacija se je pojavila tudi na področju izboljševanja in ohranjanja zdravja. Posamezniki se danes predvsem zaradi pandemije bolj zavedajo, kako pomembno je ohranjanje in izboljševanje svoje zdravje, zato iščejo nove načine za skrb za svoje zdravje in boljše razumevanje svojega telesa. Skrb za zdravje se je začela hitro digitalizirati. Čeprav je še prezgodaj z gotovostjo trditi, da bo tehnologija nekoč del preventive za zdravje, lahko vidimo, da se že zdaj hitro vrva na to področje, še posebej ko se v terapijo integrira tudi šport (Karbasova, 2020).

Velika tehnološka podjetja, kot so Apple, Google in Amazon, so z investicijami pokazala povečano zanimanje za fitnes industrijo. Tim Cook, CEO v Applu, je leta 2019 dejal, da bo skrb za zdravje največji Applov prispevek za človeško vrsto. Apple je namreč v sedmo serijo svojih ur vgradil senzorje, ki merijo kisik v krvi. Tudi Amazon razvija zdravstvene storitve s strojnimi komponentami in možnostmi združevanja podatkov, povezane z vedenjem njihovih strank. Amazonova Alexa lahko postavlja vprašanja, povezana z zdravjem, njihov pas Halo pa lahko skenira telo posameznika in analizira vzorce glasu. Na podlagi tega oceni posameznikovo čustveno stanje. Niti Google ne zaostaja, saj je s pridobitvijo FitBit vstopil na trg nosljivih naprav, s tem pa sporoča, da bodo zdravstveni podatki ključnega pomena pri nadaljnjih inovacijah (Karbasova, 2020).

Posledično se spreminja tudi tradicionalni poklic kineziologa. Digitalizacija se kaže v dostopnosti podatkov, ki kineziologom nekoč niso bili na voljo. Prav tako digitalizacija omogoča natančnejše meritve in na splošno olajša pridobivanje podatkov. Po drugi strani ob aplikacijah za vadbo lahko rečemo, da do neke mere digitalizacija prevzema delo kineziologa. Ob tem pa je veliko aplikacij, pri katerih kineziolog dela skupaj z njimi. Tehnološke inovacije, kot so nosljive naprave, za uporabo katerih je kineziolog še vedno potreben, izboljšajo ali olajšajo

proces načrtovanja, izvedbe ter predvsem analize učinka vadbe.

Ob vsem tem se postavlja vprašanje, kako bodo morali biti kineziologi izobraženi oziroma katere kompetence bodo morali še pridobiti, da bodo znali tovrstno tehnologijo in podatke tudi upravljati. Programi kineziologije že ponujajo poleg disciplinarnega znanja tudi tehnične veščine. Je pa še nekaj drugih komponent izobraževanja, ki so pomembne za prihodnje delo. Vključujejo:

- razumevanje, da se morajo posamezniki ves čas prilagajati novim tehnologijam,
- strateško razmišljanje, ki omogoča uspešno krmarjenje v panogah, v katerih delovna mesta izginjajo in se ob tem prilagajajo novim okoliščinam,
- razmišljanje posameznika, kaj lahko naredi, česar računalnik in tehnologija ne zmoreta.

Prihodnji strokovnjaki na področju kineziologije potrebujejo torej lastnosti, kot so razodovednost, sočutje, odpornost, prilagodljivost in strateško razmišljanje (Duitch, 2021).

Vrivanje digitalizacije na področje dela kineziologa prinese s sabo določene spremembe, ki se jim morajo posamezniki na tem področju prilagoditi, če želijo ostati v koraku s časom in če želijo kakovostno opravljati svoje delo. Spet pridemo do sklepa, kako pomembni sta nenehno učenje in izobraževanje. Pomembno se je zavedati, da ni potrebno le izobraževanje na področju, na katerem posameznik deluje, temveč tudi na drugih področjih, kot je v tem primeru tehnologija. Z odpiranjem zaposlitvenega trga kineziologov pa vse pomembnejše postajajo tudi komunikacijske veščine ter veščine trženja.

Kineziologija v prihodnosti

Projekcije Bureau of Labor Statistics kažejo, da se bodo možnosti za zaposlitev kineziologov med letoma 2020 in 2030 povečale za kar 13 odstotkov. Rast zaposlitvenih priložnosti kineziologov bo hitrejša kot pri večini drugih poklicev. Po zaslugi vse večje ozaveščenosti o pozitivnih učinkih športne aktivnosti industrija raste, z njo pa se pojavljajo nove poslovne priložnosti in delovna mesta. Kineziologi imajo torej v prihodnosti zagotovljena varna in donosna delovna mesta (Bureau of Labor Statistics, 2021).

Roberta J. Park (1989) je v svojem delu navedla, da so novi izsledki na področju znanosti povzročili številne spremembe tudi v kineziologiji. Ob tem pa opozarja, da je

področje kineziologije v zadnjem stoletju doseglo velikanski napredek. Kot omenja Knudson (2016), napredek v genetiki, mikrostrojih in individualizirani medicini prav tako potrjuje hipotezo, da bi lahko kineziološka znanost v prihodnosti dosegla svoj vrhunec v bolj specializiranih raziskavah. Tudi športnike in tiste, ki jih zanimajo visoke zmogljivosti, bodo lahko v prihodnje usmerjali bolj specializirani izsledki.

Če razmišljamo o prihodnosti kineziologije, si lahko predstavljamo izum prenosnih računalnikov, ki bodo merili učinkovitost dihanja in točno mišično obremenitev, ter umetno inteligenco, ki bo z branjem velikih naborov podatkov in iskanjem anomalij ter vzorcev izboljšala diagnostično delo. Delo kineziologa bo še naprej pomembno za kakovost življenja posameznikov (Duitch, 2021).

Literatura

1. Batrakoulis, A. (2019). ACSM's Health & Fitness Journal *European survey of fitness trends for 2020*, 23(6), 28–35. doi: 10.1249/FIT.0000000000000523
2. Bureau of Labor Statistics. (2022). *Exercise physiologists: Occupational outlook handbook*. Pridobljeno 25. 4. 2022 s <https://www.bls.gov/ooh/healthcare/exercise-physiologists.htm>
3. Duitch, S. (2021). The future of work: What it is and how our resilience in the face of it matters. *Kinesiology review*, 10(4), 416–418. <https://doi.org/10.1123/KR.2021-0044>
4. Economic research institute. 2022. Pridobljeno 11. 9. 2022 s <https://www.eriesi.com/salary/job/kinesiologist/germany>
5. Fakulteta za šport. (2022). *Kineziologija – temeljni podatki o programu*. Pridobljeno 2. 9. 2022 s <https://www.fsp.uni-lj.si/studij/uni-1-stopnja/kineziologija/>
6. Fakulteta za vede o zdravju. (2021). *Študijski program 1. stopnje*. Pridobljeno 17. 11. 2021 s <https://fvz.upr.si/studij/aplikativna-kineziologija-un/>
7. Haskell, W. L., Lee, I. M., Pate, R. R., Powell, K. E., Blair, S. N. in Franklin, B. A. (2007). Physical activity and public health: Updated recommendation for adults from the American College of sports medicine and the american heart association. *Medicine and science in sports and exercise*, 39(8), 1423–1434.
8. Kovač, M. in Jurak, G. (2021). *Ali so programi usposabljanja bližnjica do enake strokovne kompetentnosti v športu?* Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport. Pridobljeno s https://www.slofit.org/slofit-nasvet/ArticleID/388/Ali-so-programi-usposabljanja-bli%C5%BEnjica-do-enake-strokovne-kompetentnosti-v-%C5%A1portu?fbclid=IwAR0-xnxjQNMLiYNTSw8dzz2Ux-Z020N4UxIB8ud-hXhYop_OBBubbWDv_3iU
9. New Brunswick Kinesiology Association. (2021). *Comment on the New Brunswick health care reform: The role of a kinesiologist in health care services*. Pridobljeno 26. 11. 2021 s <http://nbka-aknb.ca/the-role-of-a-kinesiologist-in-health-care-services/>
10. Shirl Hoffman, J. (2013). *Introduction to kinesiology*. Champaign, IL: Human Kinetics.
11. Spudić, D. in Sašek, M. (2018). Vadba na napotnico kot oblika vključevanja kineziologa v delovanje zdravstvenega doma. *Šport: revija za teoretična in praktična vprašanja športa*, 66. Pridobljeno s https://www.researchgate.net/publication/338686185_Vadba_na_napotni-co_kot_oblika_vkljucevanja_kineziologa_v_delovanje_zdravstvenega_doma
12. Roberta, J. P. (1989) The second 100 years: or, can physical education become the renaissance field of the 21st century? *Quest*, 41(1), 1–27. <https://doi.org/10.1080/00336297.1989.10483905>
13. *Zakon o športu* (2021). Uradni list RS, št. 22/1998 (26. 11. 2021).
14. Zavod RS za zaposlovanje. (2021). *Kineziolog*. Pridobljeno 18. 9. 2022 s <https://esvetovanje.ess.gov.si/KajNajDelam/Poklic/?id=267&naziv=Kineziolog&sf=2269.10>

dipl. kin. Laura Zendzianowsky
Loka pri Žusmu 142
Zendzianowsky@gmail.com